

Lécezés kialakítása
hódfarkú kettősfedéshez

KERÁMIA TETŐFEDÉS Lécezés és vízzáróság

A KERÁMIA CSERÉPFEDÉS AZ ÉPÜLET HOSSZAN TARTÓ ÉS ELLENÁLLÓ VÉDŐPAJZSA. AHHOZ, HOGY E SZEREPET SOK-SOK ÉVEN KERESZTÜL EL TUDJA LÁTNI, A CSEREPEKET ALÁTÁMASZTÓ ÉS RÖGZÍTŐ LÉCEZÉST, ILLETVE AZ ÁLLAGVÉDELMI ÉS VÍZZÁRÓSÁGOT FOKOZÓ ALÁTÉTHÉJAZATOT IS A LEGNAGYOBB KÖRÜLTEKINTÉSSSEL KELL KIVÁLASZTANI, MEGTERVEZNI.

A lécezés a cserépfedés rögzítésére és terheinek felvételére, továbbadására szolgál, a méretezése tehát alapvető fontosságú. A tetőlécek keresztmetszeti méreteit több szempont is befolyásolja. Ezek közül a legfontosabb a cserépfedés súlyából származó terhelés és a tetőléceket alátámasztó szarufák egymástól mért tengelytávolsága, de figyelembe kell venni a cserépfedést érő meteorológiai, illetve egyéb (pl. karbantartásból származó) terheket is. A hibásan megválasztott, karcsú tetőlécek az idő múlásával meghajolnak, így a cserépfedés is megsüllyed, a cserepek illesztései szétnyílnak, csökken az esőbiztonság, vízzáróság, szélsőséges esetekben pedig akár a cserepek is kilazulhatnak, lecsúszhatnak.

A lécezéssel kapcsolatban a tetőlécek keresztmetszeti méretein kívül azok egymástól mért távolsága is fontos paraméter, ezt az értéket azonban nem a terhelések alapján kell meghatározni. A húzott – azaz a hódfarkú és az (oldalsó hornyokkal rendelkező) ún. hornyolt – cserepek esetén a léctávolságot a tetőfelület hajlásszöge alapján a cserepek hosszúsága és fedési módja befolyásolja: hódfarkú cserepeknél a kettősfedés miatt sűrűbben, hornyolt cserepeknél az egyszeres fedés miatt ritkábban kerülnek elhelyezésre a tetőlécek.

A léctávolság változtatásával a cserépsorok átfedésének mértékét is befolyásoljuk, amit az ún. vízküszöbérték segítségével tudunk megha-

tározni. Ez azt fejezi ki, hogy a szél torlónyomása milyen magasságig képes a csapadékvizet felfelé (akár a cserepek átfedésében is) megemelni. A hazai körülmények között ez az érték kb. 45 mm (függőleges értelemben). Minél alacsonyabb tetőhajlásszöget választunk, annál nagyobb lesz ennek az értéknek a csereppel párhuzamos vetülete, így egyre nagyobb átfedést kell alkalmazni. A vízküszöbérték figyelembevételével az esőbiztonság növelhető, de a kerámia tetőcserepfedések nem vízhatlan vagy fokozottan vízzáró, hanem ún. vízzáró fedésnek minősülnek. Ez azt jelenti, hogy a cserepek alá annyi nedvesség juthat be, amennyi káros következmények nélkül el is tud távozni.

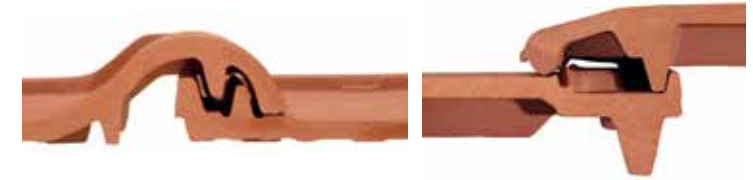
Hornyolt egyszeres fedés
lécezése és a megfelelő
lejtés irányú átfedés
kialakítása

Egyszeres fedés sajtolt
(körülhornyolt) cseréppel

A sajtolt (körülhornyolt)
cserepfedés kialakítása

A sajtolt cserepek oldalhornyainak labirintus-
kialakítása és lejtés irányú eltolhatóságot
biztosító fej- és lábhorony kapcsolata

A tető hajlásszögét tovább csökkentve elérhetünk egy olyan határértéket („előírt hajlásszöget”), amelyen túl a cserépfedés önmagában már nem tekinthető vízzárónak, mindenképpen kiegészítő intézkedésre van szükség. Ennek leggyakoribb formája a különböző alátéthéjazatok készítése, amelyekkel fokozhatjuk a vízzáróság mértékét. A tetők hajlásszöge csupán egy szempont a sok közül, a gyakorlatban az alátéthéjazat készítését sokszor nem a tető hajlásszöge, hanem egyéb épületfizikai és állagmegóvási szempontok teszik indokolttá.

Az egyes cserépfajtákhoz tartozó előírt hajlásszöget nagyban befolyásolja azok formai és hornyolási kialakítása is. Így a modern, körülhornyolt

sajtolt kerámia tetőcserepeket használva sokkal alacsonyabb tetőhajlásszög esetén érjük el a vízzáróság határát. Ez többek között a korszerű fej-, láb- és oldalhornyolásuknak, a labirintus-kialakítású kapcsolódásuknak és a magasított peremmel ellátott szeglyuk-kialakításuknak köszönhető. Ezek a cserepek hornyokkialakításuk miatt oldal- és lejtés irányú eltolhatósággal rendelkeznek, tehát egy megadott tartományon belül szabadon és rugalmasan választhatunk léctávolságot, nem szükséges a vízküszöbértékre hagyatkoznunk. Természetesen szélsőséges körülmények között nem érdemes a cserepeket egymáshoz képest teljesen széthúzni. Az előírt hajlásszöget átlépve, a sajtolt cserepek esetén is

alátéthéjazat beépítésével fokozandó a vízzáróság, de kedvező kialakításuk miatt az egyes alátéthéjazati osztályok közötti váltás is alacsonyabb hajlásszögek esetén válik indokolttá.

Összességében elmondható, hogy a kiselemes tetőfedésnek tekinthető kerámia cserépfedés alsó határa vízhatlan alátéthéjazat mellett – húzott vagy sajtolt tetőcserepnl is – az irányelvek szerint 10 fok. A sajtolt cserepek között léteznek azonban olyan különleges cserepmodellek, ahol – a speciálisan erre az igénybevételre fejlesztett hornyokkialakításuk miatt – ez a határ vízhatlan alátéthéjazat mellett akár 7 fok is lehet.

Zajácz András alkalmazástechnikus
CREATON South-East Europe Kft.